

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 45. Zettortdeenâ '6tâ Nowembera 1830.

Jelgawa 5tâ Nowembera.

Lihds 28tu Otktobera pee Rihgas ohsta 1264
kuggi bij atbraufuschi un 1160 isgahjuschi.

Sarunnafchanas par brijwestibu
Raiba mahjâs, Seemas=fwehtku
wakkarâ.

Raiba Andreijs. Tu man winnureis teizi,
ka tas wehrġs effoht, kas sawas dusinas ne fa-
waldoht, tad gan dusmotees pawissam ne wai-
jag?

Blauku Jurris. Waijag gan dusmotees,
bet ne ar tahm dusmahm, kurras zilweku par
wehrgu padarra.

R. A. Woi tad diwejabas dusmas irraid?

B. J. Einnamas kad diwejabas. Lassi tik-
kai tohs stahstus no Musan Ehrnesta, tad atrad-
diss, ka katra leetâ allaschin diwi leetas atroh-
dabs. Tapat tas arridsan irr ar tahm dusmahm,
weenas irr labbas un ohtras irr launas, tahs
pirmas irr ta eefschkiga zilweka jeb tahs garri-
gas dusmas, bet tahs ohtras ta ahriġa zilweka
jeb tahs meefsigas dusmas, kad tu nu ar tahm
eefschkiga zilweka dusmahm dusmojees, tad tu
darri pareist, bet ja ar ta ahriġa zilweka dus-
mahm, tad tu effi wehrġs, tapehġ Deewa-
wahrdâs fakka: dusmojeet un ne grehkojeet.

R. A. Bet kâ tad zilweks warr tahs labbas
no tahm launahm dusmahm ischkirt?

B. J. To warri tu ittin lehti, un wiſſ-
wairak us schahdu wiſſi: kad nu kahds zilweks
prett ohtru ar kahdu blehna-darbu apgrehtotohs
jeb tam ko pahri darritu, un tu, kas tew pee
tam ne kahda dakliba ne irr, to woi redjedams

jeb dsirdebams, par tahdu pahridarritaju ar
firdsſchehlumu dusnotohs, tad ta irr ta labba
dusniba, bet kad weens tew pascham ko pahri
darritu jeb tawu labbumu saudesu, un tu tad ar
atreebigu un jo leelaku dusnibu, pee kurras ne
weena lahſite ſchehluma klahſt ne irr, dusnotohs,
tad ta irr ta launa dusniba, kurra zilweku par
wehrgu padarra.

R. A. Nu tad tam, kas wehrġs ne gribb
buht, ne buhs us sawu launa darritaju wairak
dusmotees, ne kâ us zitta pahri darritaju?

B. J. Tam ne buhs. Bet ja tu tik labbi
prett sawu kâ arridsan prett zitta launa darritaju
ne kahdu ſchehlumu sawâ firdi ne juhti, bet tik-
kai par teem kâ firġs usfweegdams pasmeijees,
tad tu wehl effi wehrġs.

R. A. Tas irr gan tâ. Bet es taggadin
atminnejohs, kâ man aispehrn rudden ar weenu
ſfrohderi notikka, un man labpraht patiktu, tew
to isstahstiht un dsirdeht, ko tu pee tam fazziffi.

B. J. Kâ tad tew notikka?

R. A. Tas ſfrohderis bij manni ne labbâ
flawê eezehlis, un es, ne ween gribbedams fewi
taifnotees, bet arri winnam atreebtees, nogahju
pee peederrigas teefas, kas pufspeektas juhdses
no ſchejenes un to apſuhdſeju, pehġ tam kad sinna
bij nahkuffi, ka mannam prettineekam noteiktâ
deenâ preeſch teefas buhs stahditees, atnahza
tas pee manni un luhdsahs: lai es winnam
ſchoreis wiſſu peedohdoht, tapehġ ka tam pee tah-
du leetainu laiku un ſliktu zellu ne gribbtees fa-
wu ſirgu puhleht, un kas wehl wairak irr, bran-
gu pelnu pafaudeht, jo wiſſch tanni deenâ kad
pee teefas ja-eet, effoht apſohlijees pee weena
ſaimneeka eet ſtrahdaht, bet kad zaur manni tas
aiskawehts tapſchoht sawu wahrdu peepilbiht,
tad buhſchoht tas ſaimneeks zittu ſfrohderi fa-

derreht. Es ilgi ihſchi apdohmajees un apzerre-
jis to mahzi bu fo ne fem no baſniſkunga dſir-
deju: to labbu leetu effam farwam prettineekam
peedohdoht, tapehz arridsan es tam wiſſu pee-
dewu.

B. J. Kad tu tam ſkrohderam wiſſu pee-
dewis, ja tas tik no firds irr notizis, tas irr
lohti uſteizams, bet kad tu to no atreebiga prah-
ta ſubdſejis, redſi tas irr nahzis no tahm lau-
nahm ahriſta zilweka duſnahm kurras tewi par
wehrgu padarra, un tadeht tas weens ne pareiſ
darbs noſauzams no ka waijag fargatees. Un
kad tas ſkrohderis no tewim peedohſcham mekle-
jis, tas irr pareiſi, jo ta katram kaſ prett oh-
tru apwainojahs, peenahkahs darriht, bet kad
wiſſch to tik farwa paſcha labbuma dehl darriis,
ne gribbedams farwu ſirgu nopuhleht un labbu
petnu paſaudeht, par to irr tas ta eekſchiga zil-
weka duſniba nopelnijis.

(Zurplikam wairak.)

Kurſemmes ſtahtu = gramata.
(Stattees Nr. 44.)

Kaug tapat nu arri darrija ſchee Brehmes
fohpmanni, kaſ pirmi us Widſemmi nahze.
Atkal no Wahzſemmes ſchurpu pahrnahdami,
tee atwedde lihds ar farwam prezzehm, arri zit-
tus tahdus un itgaddus wairak kattolu muhkus
un ſwehtus reiſneekus, kam bij ſchẽ kruſtu ſluddi-
naht pee Kuhreem, Semgalleſcheem, Sehleem,
Lihweem un Widſemneekem, kaſ bij weena leela
Latweeſchu tauta, kam tik ne weenada walloda
un weenadas eeraſchas un dſihwe, un wiſſeem
paganu tizziba bij, ar daudſ elkeem un deewe-
kleem, kaſ appakſch farweem maſeem Kehnineem
un Leekungeem, us abbaſm Daugmallahm dſih-
woja, un firdigi laudis bij. Vehzak tahlaki eekſch
ſemmes nahkuſchi us ſeemela puſſi, faſtappe
Wahzi wehl zittu, bet jo drohſchu, niſnu un us
kauſcham gattawu paganu tautu, ar gluſchi
zittu ſweſchu wallodu un eeraſcham. Schee bij
Tggauui. Us deenas widduſ un wakkara
puſſi atradde baggatus Leiſchuſ. Pinnu

laudis un Kreewi mahjoja wehl ais Tggauui
ſemmes jo tahli us ſeemela puſſi. Kahda gruhta
leeta Wahzu muhkem un ſwehteem reiſneekem
buhſ bijis, ſchẽ kruſtu ſluddinaht, un neſizigus
mahziht un kriſtiht, to labpraht tizzehſ kaſ ap-
dohma ka gruhti zilweks wezzahm eeraſcham
un mahneem atſakkahs, tehwu tehwu tizzibu lab-
praht ne aſtahn, ſweſcheem ne tizz, un ka tee,
kaſ zittus gribbeja mahziht, ſcho lauſchu wallodu
wiſſai ne pratte. No laizigahm leetahm kad
runna, tad to leetu jelle ar pirkſteem warr rah-
diht fo gribb un dohma, bet ne ta no garrigahm
jeb tizzibas leetahm ſtahtidams. Tad gan gau-
ſchi gahje ar kriſtiſcham. Zitti un gan arri daudſ
Latweeſchi liſkahs kriſtitees, kamehr ar labbu
tohs mahzija, un bij Kriſtus laudis, kaſ zeenija
Deewu un ſwehtu jumprawu Wahriu, bet tik
ilgi kamehr teem patikke. Kad wairs ne gribbeja,
tad nomaſgaja atkal to kriſtibu jebkahda uppi un
uhdeni, ka ſineklam tizzeja, tapehz ka ne bij
pahrlleezinati farwas firdis, un padewahs
atkal pa wezzu, farweem mahneem un elkeem.
Kad nu par to kua pamahzi un fohditi, tad
faſchutte, palikke niſni un Wahzu eenaidneeki.
Ta zehlahs tad nemeers un farri; ak gruhti ilgi
un affinaini farri ar breeſmigeem warras dar-
beem. No farreem zehlahs arri ſubra wehrgu
buhſchana. Jo kad ſchahs ſemmes laudis, fo
Wahzi gan maſ fo zeenija, par to, ka mulki un
pagani bij, zaur farru un kahda kauſchana tappa
uſwarreti, tad teem arri atnehme, pehz to laiku
farra liſkumeem un teeſahm, winnu ſemmi, un
zilweki lihds ar lohpeem, mahjahm un wiſſahm
leetahm un mantahm peederreja uſwarretajeem,
kaſ teem nu palikke par Kungeem, un ſchee winnu
wehrgi. Ta ſchẽ pee mums, ta wiſſas ſemmu
ſemmes par wiſſu plaſchu paſauli. Tas ſtipra-
kais palikke kungs kaſ pawehleja un kam bij
jaklauſa; wahjais kaſ uſwarrehts tappe, palikke
par wehrgu, kaſ wiſſai fungam peederreja un
tikke it pagallam farwa uſwarretaja walla un roh-
kas, kaſ to tad warreja pahrdohht, zittam ais-
ſchlinkohht, ismiht, ka lohpu, ir nokaut kad patikke,
un ar to darriht, ka ween gribbeja. Jo tapat
darrija arri paſchas paganu tautas tik lab ſchẽ,
ka arri zittas ſemmes farwa ſtarpã; ſchee wehl

mehdse neschehligi mohziht un saweem deewefleem
uppureht, tahdus nabbaga eenaidneefus, fo karrâ
dshwous fanehme un rohâ dabbuta, un darra
wehl schodeen tapat.

(Zurplikam wairak.)

Wahr di tahs pateefibas.

Daudseem irr par dauds; bet rehti kahdam
deesgan.

Kad tee wahr di naw schlihti, tee sineekli
naw gohdigi, tee sohli naw rahtnigi, un tas
apgehrbs naw peeelahjigs: kâ warr tad tahds
zilweks labs buht?

J. P.

Teesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs 2c. 2c. 2c.,
no Frank-Seffawas pagasta teefas wiffi un jeb-
kurri parradu deweji, kam pee teem schein peederrigeent
sainneekem Wittenu Furra un Kondratu Janna,
kurfch beidsamaïs nomirris irr — par kurra mantu,
dehl parradu zaur schihs deenas spreedumu konkurse
nolifta, kaut kahdas prassichanas un melescha-
nas buhtu, jeb buht dohmatu, schein tohp usfaukti
un preekschâ aizinati, ja negrihb sawu teefu saudeht,
lihds 13tu Dezembera deenu f. g. kas tas weenigaïs
un isflehgschanas termihns buhs, woi paschi, woi
zaur weetneekem kâ wehlehts, ar sawahm prassicha-
nahm un winnu parahdischanahm peeteiktees un tad to
fagaaidiht, kas pehz likumeem taps nospreests.

Frank-Seffawâ tanni 2imâ Oktobera mehnescha
1830tâ gaddâ.

††† Kempe Krischjahn, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 76.) Warnowski, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs 2c. 2c. 2c.,
no Kasuppes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas
prassichanas pee ta Kasuppes sainneeka Uhrifku Kri-
stappa buhtu, kas nepaklausichanas, sliktas mahju
kohpschanas un tadehl leelu muifchas — un magafihnu
parradu dehl no sawahm mahjahm isliktis un par kur-
ra mantu konkursis noliftis tappis, schein ussainnati,
6 nebdetu starpâ no appafschrafsitas deenas pee schihs

pagasta teefas peeteiktees un tad fagaaidiht, kas kluhs
nospreests.

Kasuppe 11tâ Oktobera 1830. 2
(Z. S. W.) ††† Niffchu Indriks, peesehdetais.
(Nr. 25.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas srih-
weris.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs 2c. 2c. 2c.,
no Kalnamuischas pagasta teefas wiffi un jebkurri
parradu deweji, kam pee ta konkurse krittuscha sain-
neeka Lempe Unfcha, par kurra mantu schi teefa kon-
kursi spreedusi, prassichanas un meleschanas buhtu
woi atrasti dohmatu, schein usfaukti un preekschâ aizi-
nati, lai tee, ja ne grihb sawu teefu saudeht, lihds
13tu Dezembera deenu schi gadda, kas par to weenigu
un isflehgschanas termihnu par usdohschanu nolifta
tappusi, ar sawahm prassichanahm un winnu parahdi-
schanahm teefasgeldigâ wihse peeteizahs. Ko buhs
wehrâ nemt!

Kalnamuischa 22trâ Oktobera 1830. 2
(Z. S. W.) Jannis Dahrneek, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 109.) Th. Lehnert, pagasta teefas srih-
weris.

Kad diwi nepasihstami tschiggani, kas kâ sim sagli
buhz bijuschi, zaur to ka Zurlawas semneeki win-
neem pakkal dsinnuschi, 5 semneeku sirgus no ne
weenada wezzuma un spalwahm lihds ar diwi wezzeem
semneeku ratteem tanni 1mâ Oktobera deenâ schi gadda
atfahjuschi un paschi aisebhguschis, bet lihds schim ne-
weens pee schihs teefas peeteizahs, ka tee sirgi winnant
peederr, — tad ta Kuldigas pilskungateefa zaur scho
fluddinaschanu wiffus, kam schee, kâ gauschi leekahs,
sagti sirgi peederretu, schein ussainnati, lihds 10tu No-
wembera deenu schi gadda ar sawahm taifnahm parahdi-
schanahm schi atrahkt, un kad par tahdeem buhs
atrafsti, kam tee ihsti peederr, pehz atlihdinaschanas
to barribas un zittu maksu, tohs prettim nemt. Kad
schis noliftis laik buhs pahrgahjis, tad tee sirgi un
ratti tai apgahdaschanas teefai par labbu tam wairak-
sohllitajam uhtropè taps pahrdohiti.

Kuldigas pilskunga teefa 9tâ Oktobera 1830. 1
v. Heudling pilskungs.
(No. 3488.) Kallmeyer Aktuahr.

Tanni nakti no 19tas us 20tu Oktobera mehnescha
schi gadda weena itt mella fehwe 10 gaddus wezza us
Tahschu Paddura Deksne mahjas gannikle peeelidhis.
Schi sima tohp ar scho peeteifschanu fluddinata, lai
tas, kam schi wirspeenimeta fehwe peederretu, wifs-
wehlakt lihds 13tu Dezembera schinni gaddâ, pee Tah-

fchu Paddures pagasta teefas ar gelbigahm parahdischanahm atfauzahs, jo wehlaki ta patte uhtropè pagasta-lahdei par labbu, mafas un uskohpschanas, isdohschanas deht pahrdohsta taps.

Tahschu Paddura pagasta teefa tanni 22trâ Dtktobera 1830. 3

(L. S. W.) ††† Lahsche Ernst, pagasta wezzakais. (Nr. 35.) K. Languth, pagasta teefas ffrühweris.

* * *

Tanni nakti no 14tas us 15tu Augusta mehnescha deenu teem schein peederrigeem fainneekem: Sallaka leelam weena puffa fehwe, 6 gaddu wezza, Sallaka masam weens palfs firgs 6 gaddu wezz un tam meschafargam Gausfil weens palfs firgs 12 gaddu wezz un weena tumfschi bruhna fehwe 6 gaddu wezza no gannibahm nosagti un tam meschafargam Gausfil tanni weeta 2 it wezzi krakki, weens bruhns un ohtrè pellehks no spalwas atstahiti tappufsch. Kas no schein peeminneteem sagteem firgeem taifnu sianu warr doht, labbu pateizibasnaudu dabbuhè.

Leelas Meschohtnes pagasta teefa tanni 10tâ Dtktobera 1830. 2

††† Bertusch Gebberts, pagasta wezzakais.

C. N. Klapper, pagasta teefas ffrühweris.

Zittas flubbinaschanas.

No Jaun=Seffawas muischas waldischanas tohptas zittahrteis Jaun=Seffawas muischas frohdsineeks Jakobsohns, zaur scho usfaukts, ka tas sawas, Jaun=Seffawas muischâ par neaismaksata frohgus=renti eekihletas leetas, prohti: audeklus un apgchrub-drahnas, wisfwehlaki lihds 12tu Dezembera f. g. prett aismaksaschanu tahs parrada palikfuschas rentes, isnem, jeb fagaiba, ka tahs leetas pehz schi termihna pee Dohbeles pagasta teefas uhtropè pahrdohstas taps.

Krohna Jaun=Seffawas muischâ tanni 28tâ Dtktobera 1830. 3

J. C. G. Schau, administratorè.

* * *

Tee pee Polangas muischas peederrami frohgi, prohti: tas dishais muhru frohgs, paschâ Polangâ, tas Nizzas frohgs us pastes zeltu un tas Swentajas frohgs juhrmallâ, tohp no jauna gadda deenas 1831 us renti isdohiti; talabbad kas weenu no schein frohgeem us renti nemt gribbetu, lai pee Polangas muischas waldischanas peeteizahs.

Polangâ 16tâ Dtktobera 1830. 1

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgè tanni 20tâ Dtktobera 1830.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 75 $\frac{1}{2}$ kap. papihru naudas geldeja	1	—	1 pohds kannepu . . . tappe mafsahts ar	—	90
5 — papihru naudas . . . —	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	2	—
1 jauns dahlberis . . . —	1	30	1 — — flittakas surtes — —	1	75
1 puhrs rubsu . . . tappe mafsahts ar	1	35	1 — tabaka . . . — —	—	65
1 — kweeschu . . . — —	2	25	1 — dselses . . . — —	—	60
1 — meeschu . . . — —	—	90	1 — fweesta . . . — —	2	—
1 — meeschu = putraimu — —	1	30	1 muzzâ silku, preefchu muzzâ — —	6	50
1 — ausu . . . — —	—	60	1 — — wihfchnu muzzâ — —	6	75
1 — kweeschu = miltu . . . — —	2	60	1 — farkanas fahls . . . — —	6	—
1 — bihdeletu rubsu = miltu — —	1	50	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 — rupju rubsu = miltu — —	1	20	1 — rupjas baltas fahls — —	4	25
1 — firnu . . . — —	1	30	1 — smalkas fahls . . . — —	3	70
1 — linnu = sehklas . . . — —	3	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.		
1 — kannepu = sehklas . . . — —	—	90			
1 — kimmenu . . . — —	1	—			

3 f t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 517.